

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง ตลาด

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ครูภากร อุปการแก้ว

ตลาด

จุดประสงค์

๑. นักเรียนอธิบาย

ความหมายของตลาด

ทางเศรษฐศาสตร์ได้

จุดประสงค์

๒. นักเรียนวิเคราะห์ประเภท ของตลาดและข้อดีข้อเสีย ของตลาดแต่ละประเภทได้

ภาพตลาด จาก <https://www.agoda.com/th-th/travel>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

จุดประสงค์

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญ ของการเรียนเรื่องตลาด

ปัจจัยกำหนดความต้องการ
ในการขายสินค้า

๑. ราคาสินค้า

๒. ต้นทุนการผลิต

๓. เทคโนโลยีการผลิต

๔. นโยบายและเป้าหมายผู้ผลิต

๕. จำนวนผู้ขายในตลาด

๖. การคาดคะเนราคาในอนาคต

๗. นโยบายของรัฐ

ภาพตลาดรถไฟ จาก <https://www.thairath.co.th/lifestyle/money>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

ภาพตลาดพืชผล จาก <https://www.thairath.co.th>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

ภาพตลาดน้ำ จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/47215>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

คำถามชวนคิด?

ตลาดมีความสำคัญอย่างไร

ความสำคัญต่อผู้บริโภค

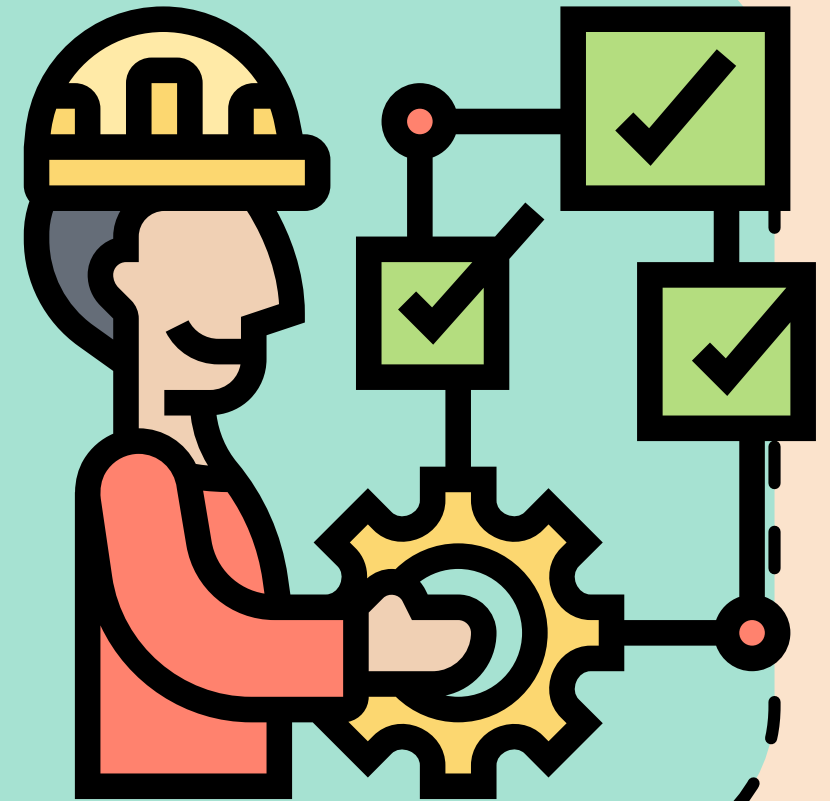
ตลาดช่วยให้ผู้บริโภคสามารถ
เลือกใช้ ซื้สินค้าและบริการ ได้อย่าง
หลากหลาย ทั้งยี่ห้อและราคา ทำให้มีความ
สะดวกสบายในชีวิต และได้รับความ
สนุกสนานเพลิดเพลิน

ความสำคัญต่อผู้ผลิต

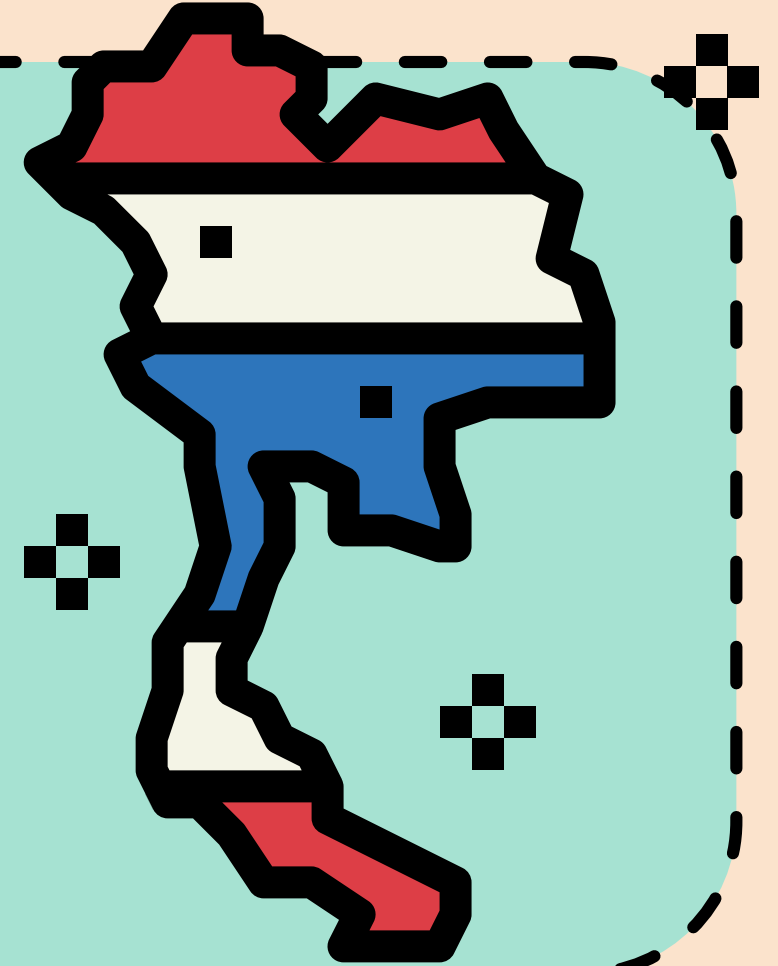
ตลาดจะช่วยให้ผู้ผลิตทราบถึงความต้องการ
ในของผู้บริโภค โดยจะนำข้อมูลความต้องการ
แจ้งให้ผู้ผลิตทราบ เพื่อให้ผู้ผลิตได้ผลิตสินค้า
ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ขาย
สินค้าได้หมดไม่เหลือตกค้าง

ความสำคัญต่อประเทศชาติ

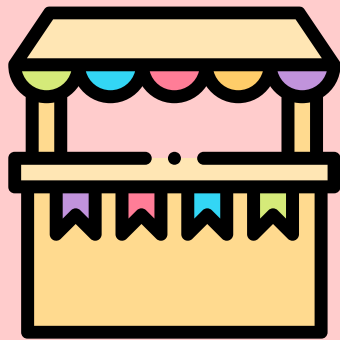
ตลาดช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศ
ขยายตัว เพราะมีการขยายปริมาณการ
ผลิตสินค้า เกิดการจ้างงาน ผู้คนมีงานทำ
มีรายได้ มีการขยายตัวของการส่งออกและ
ทำรายได้เข้าสู่ประเทศมากขึ้น

ตลาด (ทั่วไป)

สถานที่ ที่เป็นชุมชนเพื่อ
ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า

อาจจะมีทุกวันหรือตาม
วันที่กำหนด

ตลาด (เศรษฐศาสตร์)

กิจกรรมการแลกเปลี่ยน

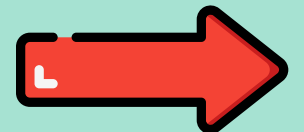
ซื้อขาย โดยไม่จำเป็นที่

จะต้องมีสถานที่แน่นอน

และไม่จำเป็นที่ผู้ซื้อและ

ผู้ขายจะต้องมาพบกัน

โดยตรง

ตลาด Market (ทางเศรษฐศาสตร์)

หมายถึง กิจกรรมการ
แลกเปลี่ยนซื้อขาย โดยไม่จำเป็น
ที่จะต้องมีสถานที่แน่นอน และ
ไม่จำเป็นที่ผู้ซื้อและผู้ขาย
จะต้องมาพบกันโดยตรง

๑

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๒

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๑. มีจำนวนผู้ซื้อ-ผู้ขายในตลาดจำนวนมาก
๒. สินค้าในตลาดมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ
๓. ผู้ขายแต่ละรายไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้
ต้องขายสินค้าตามราคาตลาดเท่านั้น

ข้อดี ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ด้านผู้บริโภค ราคาสินค้าที่ถูกกำหนดขึ้นในสภาพการแข่งขัน เป็นราคาที่ไม่สูงมากนัก ผู้บริโภคมีทางเลือกในการซื้อสินค้า ได้ตรงตามความต้องการของตนเองมากยิ่งขึ้น

ด้านผู้ผลิต ทำให้ผู้ผลิตปรับปรุงคุณภาพสินค้าของตนเอง เพื่อการแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่น ๆ

ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าตลาดแข่งขันสมบูรณ์เป็นตลาดในอุดมคติ

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดผูกขาด

ตลาดที่มีผู้ขาย
น้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

ตลาดผูกขาด

๑. ตลาดที่มีผู้ผลิตหรือผู้ขาย เพียงรายเดียว
๒. ไม่มีสินค้าอื่นมาทดแทนได้เลย
๓. ไม่จำเป็นต้องโฆษณาการขายมากนัก
๔. ผู้ผลิตหรือผู้ขาย มีอำนาจกำหนดราคาสูง

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

การรถไฟแห่งประเทศไทย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

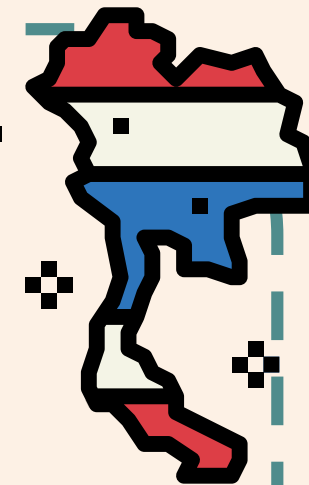

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

ตลาดผูกขาดในประเทศไทย

รู้หรือ
ไม?

รัฐบาล

ข้อดีตลาดผูกขาด

ในกรณีของสินค้าที่ใช้ต้นทุน
จำนวนมหาศาล เช่น การรถไฟ
การไฟฟ้า รัฐมักเข้ามาควบคุม
ด้านราคาสินค้าและบริการ
เนื่องจากผู้ผูกขาดอาจตั้งราคาสูง
จนผู้บริโภคเดือดร้อน

ข้อเสียตลาดผูกขาด

๑. ผู้ซื้อไม่มีตัวเลือกในการเลือก
ซื้อสินค้าหรือบริการมากนัก
๒. ยิ่งระดับการผูกขาดมาก
การผลิตอาจไม่มีประสิทธิภาพ
เนื่องจากไม่มีคู่แข่งทางการค้า

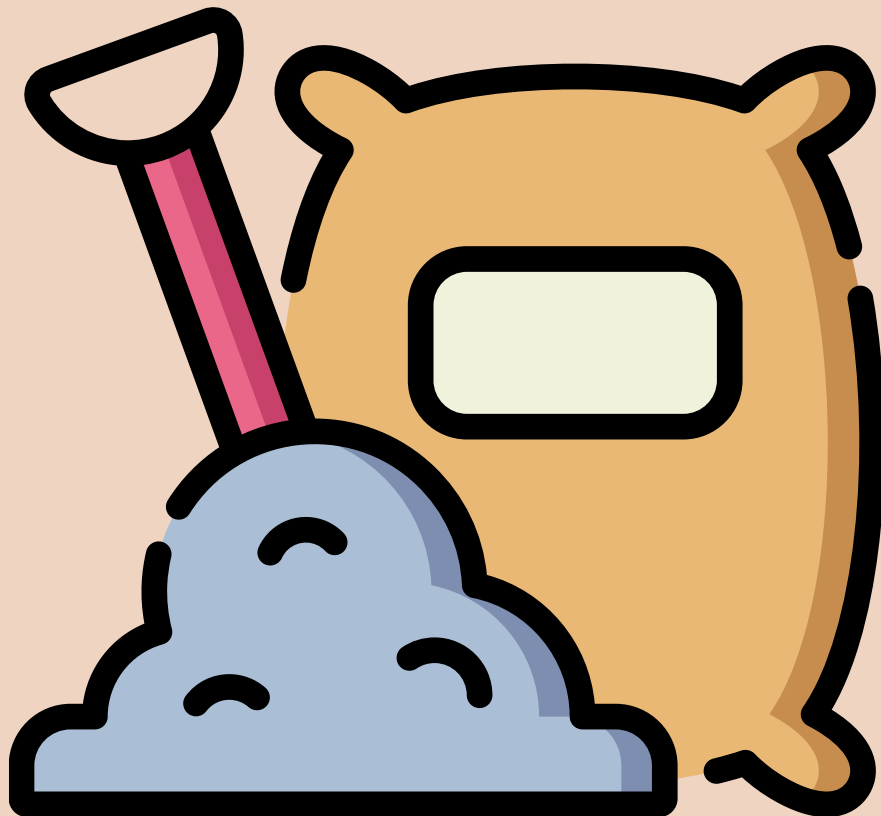

ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย

๑. ตลาดที่มีผู้ขายหรือผู้ผลิต เพียงไม่กี่ราย
๒. สินค้ามักมีความคล้ายคลึง
แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
๓. การแข่งขันมักจะเน้นการโฆษณา
๔. ผู้ผลิต มีอำนาจกำหนดราคาพอสมควร

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

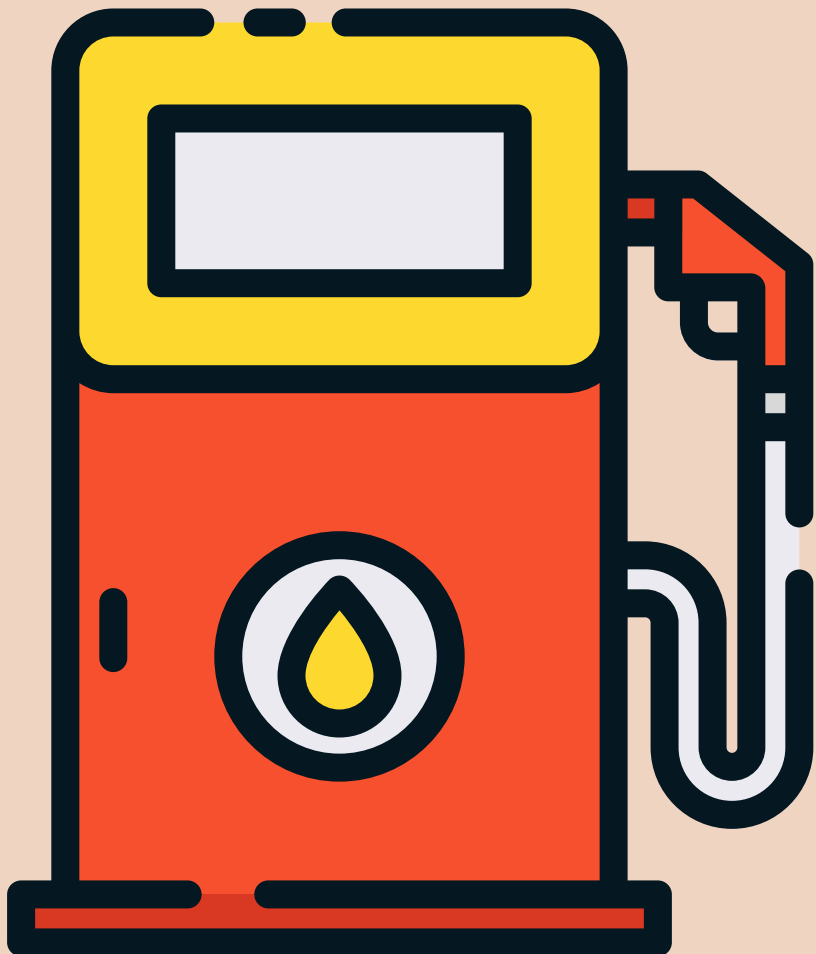
ยี่ห้อปูนซีเมนต์

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

เครือข่ายเบอร์โทรศัพท์

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

ข้อดี ตลาดผู้ขายน้อยราย

การที่มีผู้ขายจำนวนน้อยและมีอำนาจในการกำหนดราคาสูง ทำให้ผู้ขายแข่งขันในด้านบริการหรือราคาเพื่อดึงดูดผู้บริโภค ซึ่งจะเกิดการขายตัดราคากันเอง ซึ่งเป็นโอกาสทองของผู้บริโภค

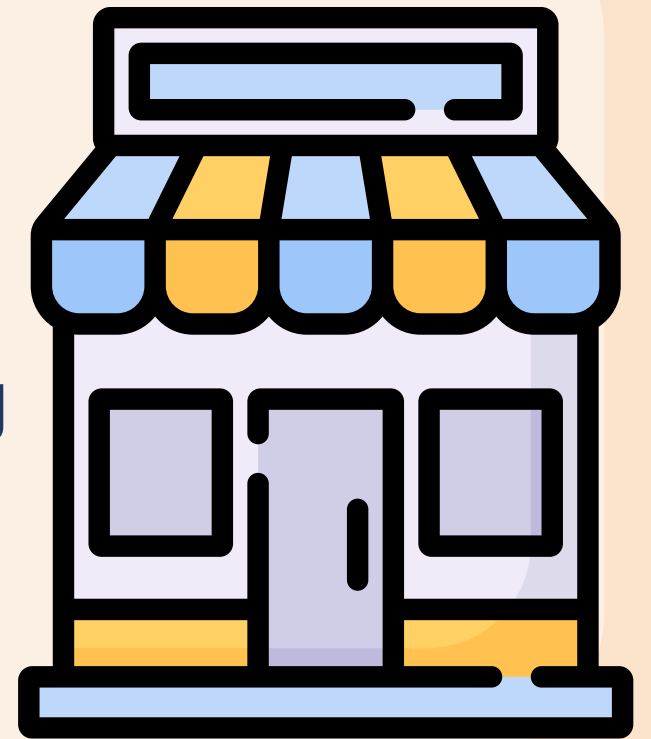
ข้อเสีย ตลาดผู้ขายน้อยราย

การมีผู้ขายจำนวนน้อย และมีอำนาจทางตลาดสูง อาจทำให้ราคาสินค้าสูง

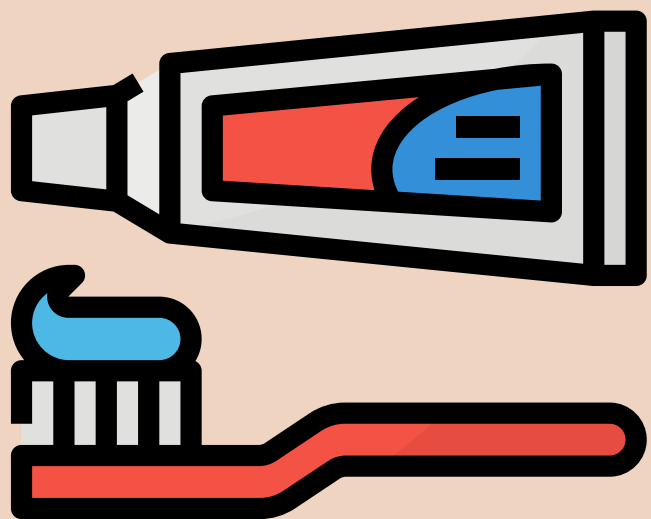

ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

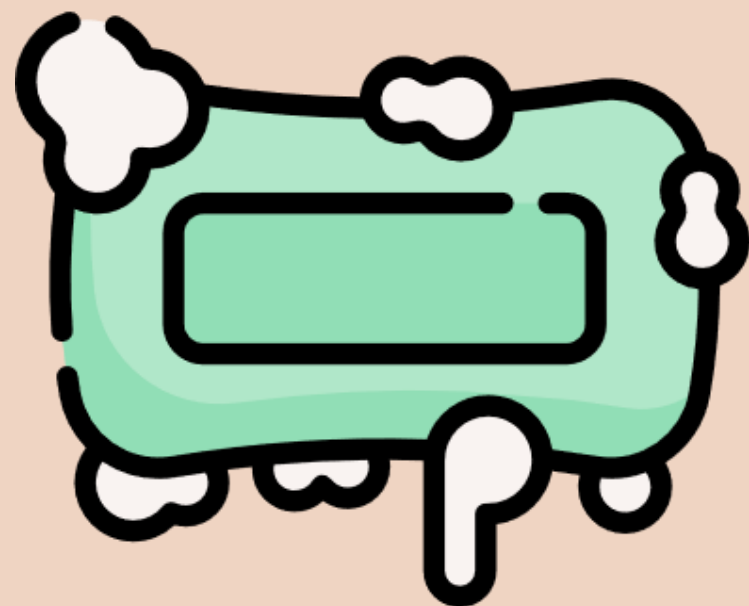
๑. ตลาดที่มีผู้ขายหรือผู้ผลิตจำนวนมาก
๒. สินค้าคุณภาพไม่ต่างกันมาก ใช้แทนกันได้
๓. การแข่งขันมักจะเน้นการส่งเสริมการขาย โฆษณา รวมทั้งการแข่งขันราคา

ตัวอย่างสินค้าตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

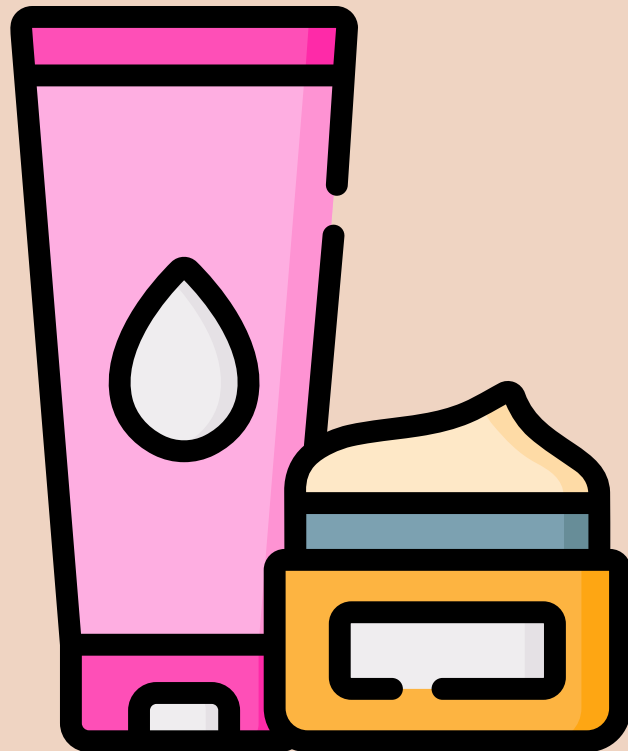
ตัวอย่างสินค้าตลาดกิ่งแข่งชั้นกิ่งผูกขาด

ตัวอย่างสินค้าตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

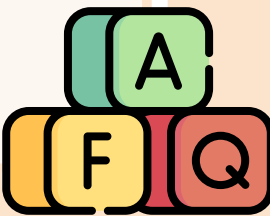
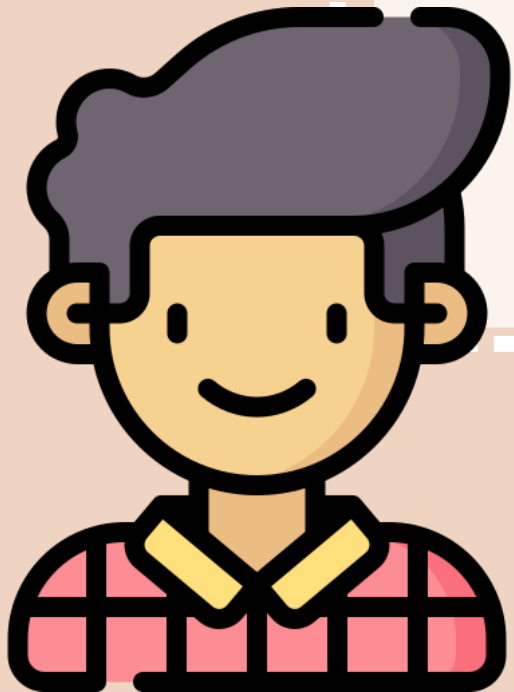

ตัวอย่างสินค้าตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

ให้นักเรียนยกตัวอย่างสินค้าในตลาด
กึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาดคนละ ๕ ชิ้น

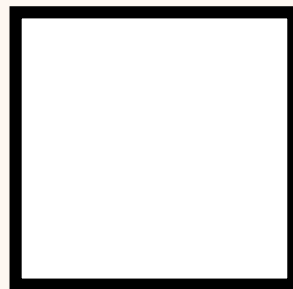
ข้อดี ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

เป็นตลาดที่มีสินค้าให้เลือกหลากหลายยี่ห้อ มีการแข่งขันในการขาย การผลิตให้มีคุณภาพ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าและบริการ

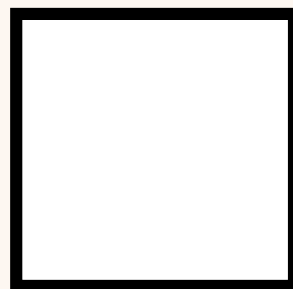
ข้อเสีย ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

การที่มีผู้ผลิตจำนวนมาก ทำให้แต่ละรายแข่งขันกันในด้านต่างๆ เพื่อต้องการให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าของตน จึงมีค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขายค่อนข้างสูง เช่น การโฆษณา แต่ต้นทุนเหล่านี้จะรวมอยู่ในราคาสินค้า ทำให้ราคาสินค้าสูงเกินกว่าต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

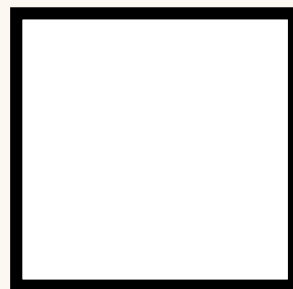
ทำสมอง ประลองปัญหา

ตลาดผูกขาด

ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

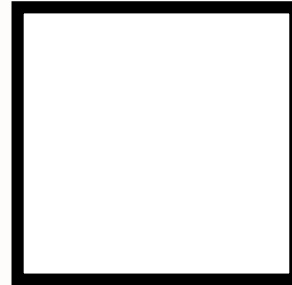

การรถไฟแห่งประเทศไทย

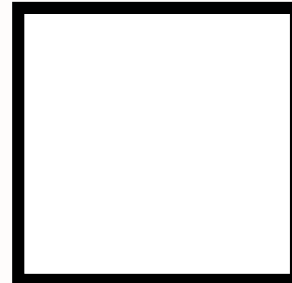
ทำสมอง ประลองปัญหา

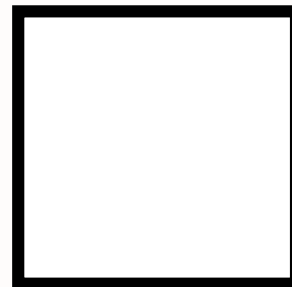
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตลาดผูกขาด

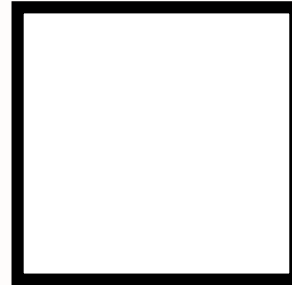
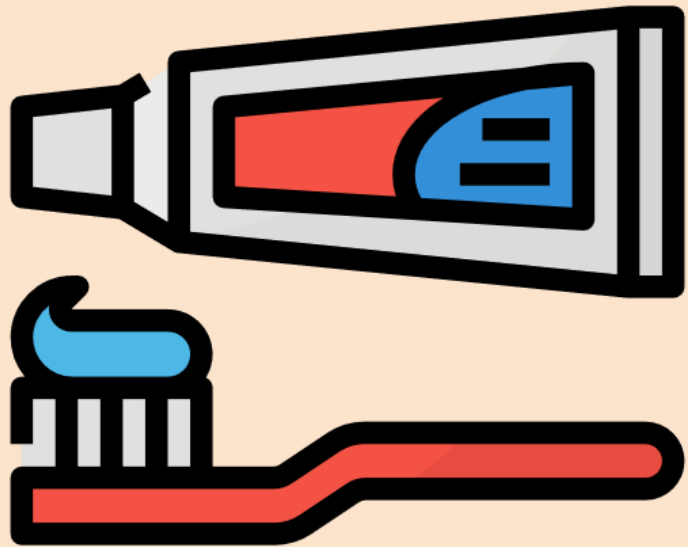

ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

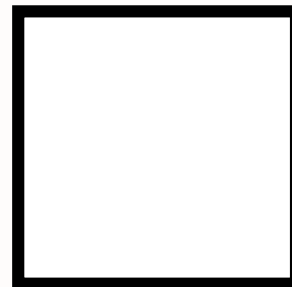
ทำสมอง ประลองปัญหา

ตลาดผูกขาด

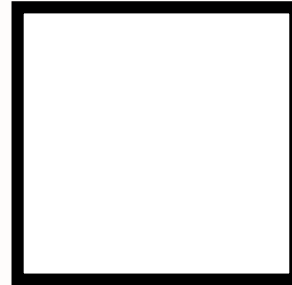

ตลาดผู้ขายน้อยราย

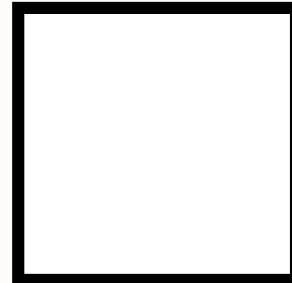

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

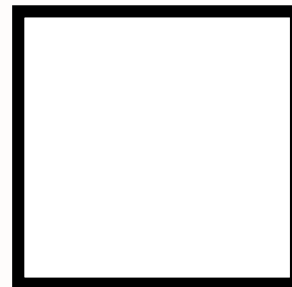
ทำสมอง ประลองปัญหา

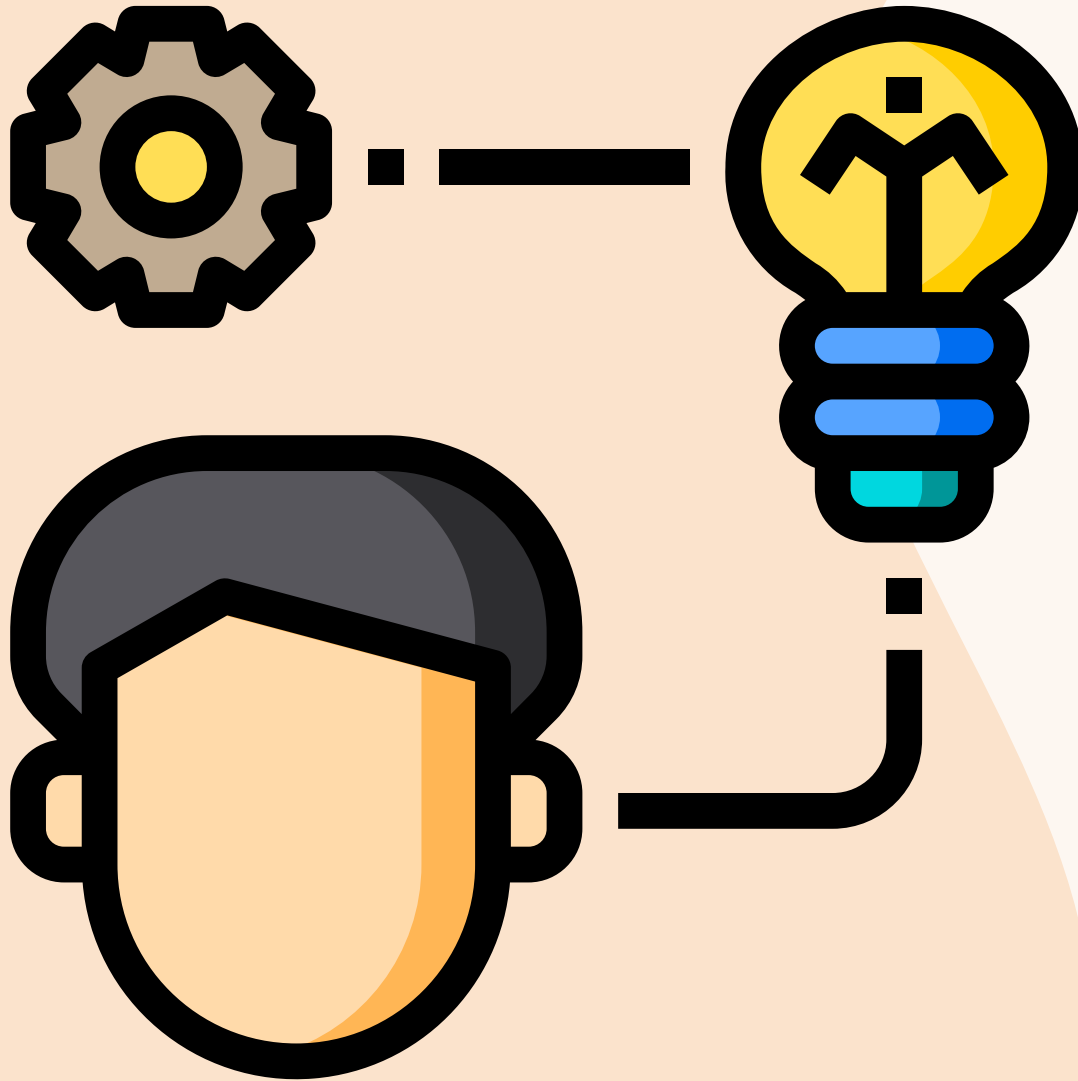
ตลาดผูกขาด

ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

ครูให้นักเรียนเขียน
อธิบายลักษณะของตลาดทั้ง
ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และ
ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ พร้อม
ยกตัวอย่างสินค้า ลงทำใบงาน
เรื่อง ตลาด

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนอธิบาย ลักษณะของตลาด ทั้งตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ พร้อมยกตัวอย่างสินค้า ลงในใบงานเรื่องตลาด

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงาน เรื่อง ตลาด และอ่านคำสั่งให้นักเรียนฟัง
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

๑๕ นาที

ใบงาน เรื่อง ตลาด

๑. ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง ตลาด

ประเภทตลาด	ลักษณะตลาด
๑. ตลาดผูกขาด	
๒. ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย	
๓. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด	

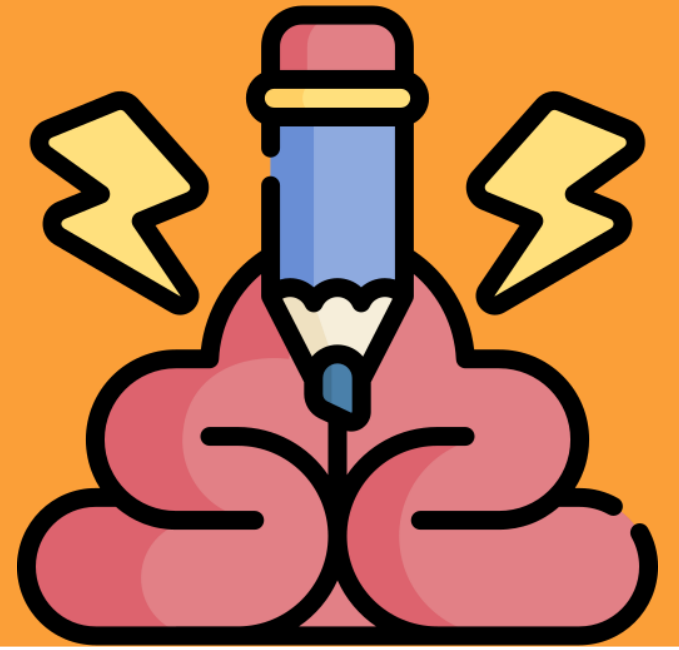

ฝึกสมอง

ประลองสติปัญญา

เรื่อง : ตลาด

๑. ข้อใดเป็นตัวอย่าง สินค้าในตลาดผูกขาด

ก. ผงซักฟอก ยาสีฟัน

ข. ข้าวโพด อ้อย

ค. การไฟฟ้า การประปา

ง. ครีมทาผิว แชมพู

๒. สินค้าหรือบริการในข้อใดต่อไปนี้ อยู่ในตลาดผู้ขายน้อยราย

- ก. ยาระดม
- ข. การไฟฟ้า
- ค. สบู่
- ง. สายการบิน

๑. ข้อใดเป็นตัวอย่าง สินค้าในตลาดผูกขาด

ก. ผงซักฟอก ยาสีฟัน

ข. ข้าวโพด อ้อย

ค. การไฟฟ้า การประปา

ง. ครีมทาผิว แชมพู

๒. สินค้าหรือบริการในข้อใดต่อไปนี้ อยู่ในตลาดผู้ขายน้อยราย

ก. ยาระดม

ข. การไฟฟ้า

ค. สบู่

๘ สายการบิน

ตลาด

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดผูกขาด

ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

บทเรียนครั้งต่อไป

เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้า

สิ่งที่ต้องเตรียม

ฉลากผลิตภัณฑ์สินค้า

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th